

Dynamická diagnostika

Materiály k samostudiu

DYNAMICKÁ DIAGNOSTIKA v kontextu R. Feuersteina

Možné přístupy k vyučování

- 1. Hlavním cílem vyučování je, aby žáci získali co nejvíce vědomostí a dovedností. Žákům je předkládáno učivo, které se musí učit. Jejich výkon se hodnotí známkami. Nebezpečí je, že nevíme, čeho si žák všimnul a jak úloze porozuměl.

- 2. Další přístup se zabývá tím, aby se žáci naučili vyhledávat informace, jak je zpracovat a organizovat. Tento postoj k vyučování uvažuje o procesu učení – jak rozvíjet myšlenkové pochody jednotlivce, aby uměl se získanými informacemi správně pracovat. Sem patří i kognitivní přístup (R. Feuerstein).

KOGNITIVNÍ PŘÍSTUP

Metoda, která se zaměřuje na proces učení a následnou aplikaci naučených poznatků na obsah učiva.

KOGNITIVNÍ FUNKCE

Funkce poznávací, jsou nezbytnou součástí myšlení a následného vyřešení problému.

Instrumentální obohacování dle R. Feuersteina

- Reuven Feuerstein se narodil v Rumunsku roku 1921 v chudé židovské rodině. Měl dalších osm sourozenců a jeho otec byl profesorem judaistiky. Vystudoval učitelství a pedagogiku na univerzitě v Bukurešti. Následně emigroval do Palestiny, dnešního Izraele, a pokračoval ve studiu psychologie a pracoval s dětmi zasaženými holocaustem. Pomáhal jim začleňovat se do nové společnosti. V tomto období začal poprvé rozvíjet myšlenku o modifikovatelnosti jedince. Dlouhodobě zkoumal, jak se může jedinec měnit a začal se věnovat potřebám znevýhodněných skupin, jako například migrantů a uprchlíků.
- V letech 1946-1949 odjel do Švýcarska, kde navštěvoval přednášky významných osobností, jako byl např. Karl Jaspers nebo Carl Gustav Jung. Působil také ve funkci ředitele psychologické služby pro mládež, kteří se rozhodli emigrovat do Izraele. Dále se snažil rozvíjet myšlenku zaměřenou na kognitivní flexibilitu.

- Došel k názoru, že předávání informací dětem závisí na zprostředkování. Z počátku aplikoval svou metodu a nástroje na děti s Downovým syndromem, později ji rozšířil na lidi zasažené mrtvicí, mozkovou obrnou, trpící demencí, autismem aj.

- Jeho institut Center of the Enhancement of Learning Potential (ICELP, Mezinárodní centrum pro zvýšení učebních schopností) v Jeruzalémě nejen spolupracuje s lidmi z celého světa, ale také školí terapeuty a školitele metody v mezinárodním prostředí.
- Reuven Feuerstein byl oceněn roku 1992, kdy mu byla udělena Cena Izraele za oblast sociálních věd. Dále byl nominován na Nobelovu cenu míru v roce 2012. Zemřel 29. dubna 2014 v Jeruzalémě.

METODA

- Feuerstein vytvořil metodu, která je založena na rozvoji umění učit se.
- Lze říci, že obsahem Feuersteinova instrumentálního obohacování (FIE) je „naučit se učit se“.
- Hlavním cílem Instrumentálního obohacení je snaha zvýšit modifikovatelnost organismu, rozšiřovat mentální schopnosti člověka, aby byl schopen se v nové situaci rychle a správně orientovat.

- Dynamická diagnostika dle Feuersteina je určena už pro děti od 3 let.
- NEVÝHODA: VELKÁ ČASOVÁ NÁROČNOST (doporučená délka DD 3dny po 4 hodinách)
- **VÍRA V POTENCIÁL DÍTĚTE**

Popis instrumentů

- Program FIE (Feuersteinovo instrumentální obohacování) je rozdělen do 14 instrumentů, kde každý instrument je zaměřen na určité kognitivní funkce.
- Pojem „instrument“ můžeme označit jako prostředek, který má určitý dopad na naše dovednosti.
- Jde o PRACOVNÍ SEŠIT, nástroj k tomu, abychom „spravili“ kognitivní funkce.

- Mezi nejzákladnější instrumenty patří *Uspořádání bodů*.
- Uspořádání bodů byla původně metoda zaměřená na technické obory a zaměstnání, poněvadž vyžaduje prostorové dovednosti.
- Je obvykle prvním instrumentem, který se v programu FIE provádí.

- Cílem je uspořádání bodů do vzorového obrazce podle pravidel.
  - 1. každý bod lze použít jenom jednou
- 2. obrazce musí být stejné v tvaru a velikosti se vzorovým obrazcem
- 3. velikost a tvar zůstávají, ale mění se poloha obrazců
  - 4. nikdy neotáčej listem

Využití metody v českém prostředí

- Feuersteinova metoda instrumentálního obohacení (FIE) vznikla roku 1975. O té doby prošla několika změnami, ta poslední proběhla v roce 1995. V dnešní době se s tímto programem pracuje v 70 zemích všech kontinentů. Po celém světě jsou zakládána školící centra.
- Jedním z nich je také centrum Cogito, které založila na podzim roku 2009 **doc. PhDr. Věra Pokorná** (1939 - 2016), přední česká odbornice v oblasti psychologie a speciální pedagogiky.